

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ОХОРОНІ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Коляда Т.А., к.ю.н., доцент, Ширіна О.В., студентка

*(Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка)*

Петрунова К.П., студентка

(Національний фармацевтичний університет)

У ст. 50 Конституції України від 28 червня 1996 року закріплено право людини і громадянина на безпечне для життя і здоров'я довкілля та на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди [1]. Але сьогодні постійно зростаючий рівень забруднення довкілля призводить не тільки до незворотних процесів у природі, а негативно впливає на здоров'я людей. В свою чергу все це впливає на екологічну та економічну безпеку країни.

Як відомо, відносини у галузі навколишнього середовища в Україні регулюються законом України «Про охорону навколишнього природного середовища», а також земельним, водним, лісовим законодавством, законодавством про надра, про охорону атмосферного повітря, про охорону і використання рослинного і тваринного світу та іншим спеціальним законодавством [2].

Основні принципи охорони навколишнього природного середовища закріплені у ст. 3 вищезазначеного закону. Законодавством встановлюються і нормативи використання природних ресурсів та інші екологічні нормативи. Так, ст. 33 визначає, що екологічні нормативи встановлюють гранично допустимі викиди та скиди у навколишнє природне середовище забруднюючих хімічних речовин, рівні допустимого шкідливого впливу на нього фізичних та біологічних факторів [2].

Однією з найгостріших проблем сьогодення є забруднення та виснаження водних ресурсів. Ця проблема викликана зростанням використання води промисловістю, сільським і житлово-комунальним господарством, з одного боку, і забрудненням водних об'єктів – з іншого.

За даними Регіонального офісу водних ресурсів у Харківській області Державного агентства водних ресурсів України до водного фонду Харківської області відносять річки, озера, болота, ставки, водосховища, канали, водоводи, підземні води, землі водного фонду. Головною річкою є Сіверський Донець з крупними притоками Оскіл, Уди, Мжа, Берека. В області нараховується 583 озера. І як наголошують аналітики, водокористування на Харківщині здійснюється переважно нераціонально, збільшуються непродуктивні витрати води, об'єм придатних до використання водних ресурсів унаслідок забруднення і виснаження зменшується. Практично всі поверхневі водні джерела і ґрунтові води забруднені.

Досить давно виникла потреба у новому стратегічному документі, що враховує сучасні соціально-економічні та суспільно-політичні процеси на регіональному рівні та відповідає на нові виклики, що стоять перед регіоном. Позитивним кроком у цьому напрямку було затвердження Рішенням Харківської обласної ради у 2016 році Регіональна Стратегія «Екологія Харківщини на 2016-2020 роки» яка є проєкцією державних та загальноєвропейських підходів до конкретного регіону – Харківщини. Вона визначає стартові позиції області, а також систему пріоритетів, які мають вирішальну роль у забезпеченні цільового сценарію розвитку області.

Підсумовуючи зазначимо, що великою проблемою для Харківської області є значне забруднення поверхневих водних джерел і ґрунтових вод. Вважаємо, що на даний момент необхідно провести інвентаризацію усіх водних об'єктів та підземних джерел області та виявити несанкціоновані кар'єри на території Харківської області, які використовуються без спеціального дозволу.

Також, існує необхідність докорінного перегляду ідеології формування регіональної Стратегії. Це зумовлено наступним: в умовах складної економічної ситуації виникає необхідність у визначенні пріоритетів розподілу ресурсів і концентрації їх у тих галузях, що зможуть забезпечити найкращий результат у найкоротші терміни, а також довгостроковий і комплексний вплив на розвиток економіки регіону.

Список літератури

1. Конституція України [Електронний ресурс] : закон України від 28 червня 1996 року. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/go/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення 15.03.2019). – Назва з екрану.
2. Про охорону навколишнього природного середовища [Електронний ресурс] : закон України від 25 червня 1991 року № 1264-ХІІ. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12> (дата звернення 15.03.2019). – Назва з екрану.
3. Регіональна стратегія «Екологія Харківщини на 2016-2020 роки» [Електронний ресурс] // Харківська обласна Рада : база нормативних документів .– Режим доступу: <http://www.ts.lica.com.ua/?type=1&base=77&menu=372371&id=8358> (дата звернення 15.03.2019). – Назва з екрану.